

**WYŻSZA SZKOŁA
ADMINISTRACJI
I BIZNESU**
IM. E. KWIATKOWSKIEGO W GDYNI

Stosowanie prawa

mgr Adam Labuhn

STOSOWANIE PRAWA

- 1) polega na posługiwaniu się przez upoważnione organy publiczne przepisami prawnymi jako instrumentem przy wydawaniu decyzji (W. Siuda),
- 2) polega na podejmowaniu przez kompetentny organ państwowy wiążących, indywidualnych i konkretnych decyzji prawnych na podstawie obowiązujących norm prawnych (A. Korybski, L. Leszczyński, A. Pieniążek),
- 3) to władcza działalność organów państwa polegająca na podejmowaniu rozstrzygnięć indywidualno-konkretnych (w aktach stosowania prawa – przede wszystkim orzeczeniach sądowych i aktach administracyjnych) na podstawie generalnych i abstrakcyjnych norm prawnych (zawartych w aktach stanowienia prawa – źródłach prawa, przede wszystkim ustawach).

TYPY STOSOWANIA PRAWA

1) SĄDOWY

- ❖ sąd określa wiążąco o prawach i/lub obowiązkach indywidualnie określonego podmiotu w konkretnej sprawie,
- ❖ sąd jest niezawisły i podlega tylko ustawom,
- ❖ przy sprzeczności aktu podstawowego z ustawą sąd może odmówić jego zastosowania,
- ❖ gdy sąd poweźmie wątpliwość co do konstytucyjności przepisu ustawowego, może zwrócić się z pytaniem prawnym do Trybunału Konstytucyjnego,
- ❖ sąd nie podlega żadnym dyrektywom organów administracyjnych ani poleceniom służbowym w zakresie orzekania.

Główne akty prawne regulujące procedurę stosowania prawa przez sądy to: Kodeks postępowania cywilnego oraz Kodeks postępowania karnego.

TYPY STOSOWANIA PRAWA

2) ADMINISTRACYJNY

- ❖ organ administracji wiążąco rozstrzyga o prawach i/lub obowiązkach indywidualnie określonego podmiotu w konkretnej sprawie,
- ❖ organ rozstrzygający sprawę jest związany dyrektywami i poleceniami służbowymi,
- ❖ zasada hierarchicznego podporządkowania,
- ❖ zasada legalizmu: organ administracji jest związany wszelkimi normami, także podstawowymi (rozporządzeniami, zarządzeniami).

Głównymi aktami regulującymi procedurę stosowania prawa przez organy administracji są: Kodeks postępowania administracyjnego, ustawa z 29.8.1997 r. – Ordynacja podatkowa.

TYPY STOSOWANIA PRAWA

3) *QUASI-SĄDOWY*

Sprawy cywilne mogą być rozstrzygane przed sądami polubownymi, arbitrażowymi, komisjami rozjemczymi czy mediacyjnymi; warunkiem właściwości takiej instytucji parasądowej jest zgoda wszystkich stron sporu (np. zapis na sąd polubowny); wyroki tych podmiotów mają moc prawną równą wyrokom sądów państwowych.

4) *QUASI-ADMINISTRACYJNY*

np. postępowania toczone przed pewnymi organizacjami pozarządowymi.

ETAPY STOSOWANIA PRAWA

- 1) Wybór normy prawnej.
- 2) Ustalenie obowiązywania normy prawnej (reguły inferencyjne, kolizyjne).
- 3) Wykładnia normy prawnej.
- 4) Ustalenie stanu faktycznego.
- 5) Subsumpcja (podciągnięcie ustalonego stanu faktycznego pod wybraną normę prawną).
- 6) Wybór konsekwencji prawnych (np. rodzaju dopuszczalnej sankcji, doprecyzowanie wartości kary ustalonych zakresowo – tj. liczba lat pozbawienia wolności, wysokość grzywny; w prawie cywilnym: odszkodowanie, przywrócenie do stanu pierwotnego, nieważność czynności, zastąpienie oświadczenia woli).
- 7) Sformułowanie decyzji stosowania prawa (sentencja orzeczenia, osnowa decyzji).
- 8) Uzasadnienie decyzji:
 - ❖ uzasadnienia wymagają m.in. orzeczenia i decyzje, od których strona wniosła odwołanie, orzeczenia wydane na skutek odwołania, na wniosek o doręczenie orzeczenia wraz z uzasadnieniem, decyzje administracyjne nieuwzględniające wniosku strony w całości,
 - ❖ w uzasadnieniu podaje się podstawę faktyczną rozstrzygnięcia (przytoczenie faktów, które sąd uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej) oraz podstawę prawną (opis ustaleń subsumcji i wykładni) rozstrzygnięcia z przytoczeniem przepisów.

Dziękuję za uwagę

mgr Adam Labuhn